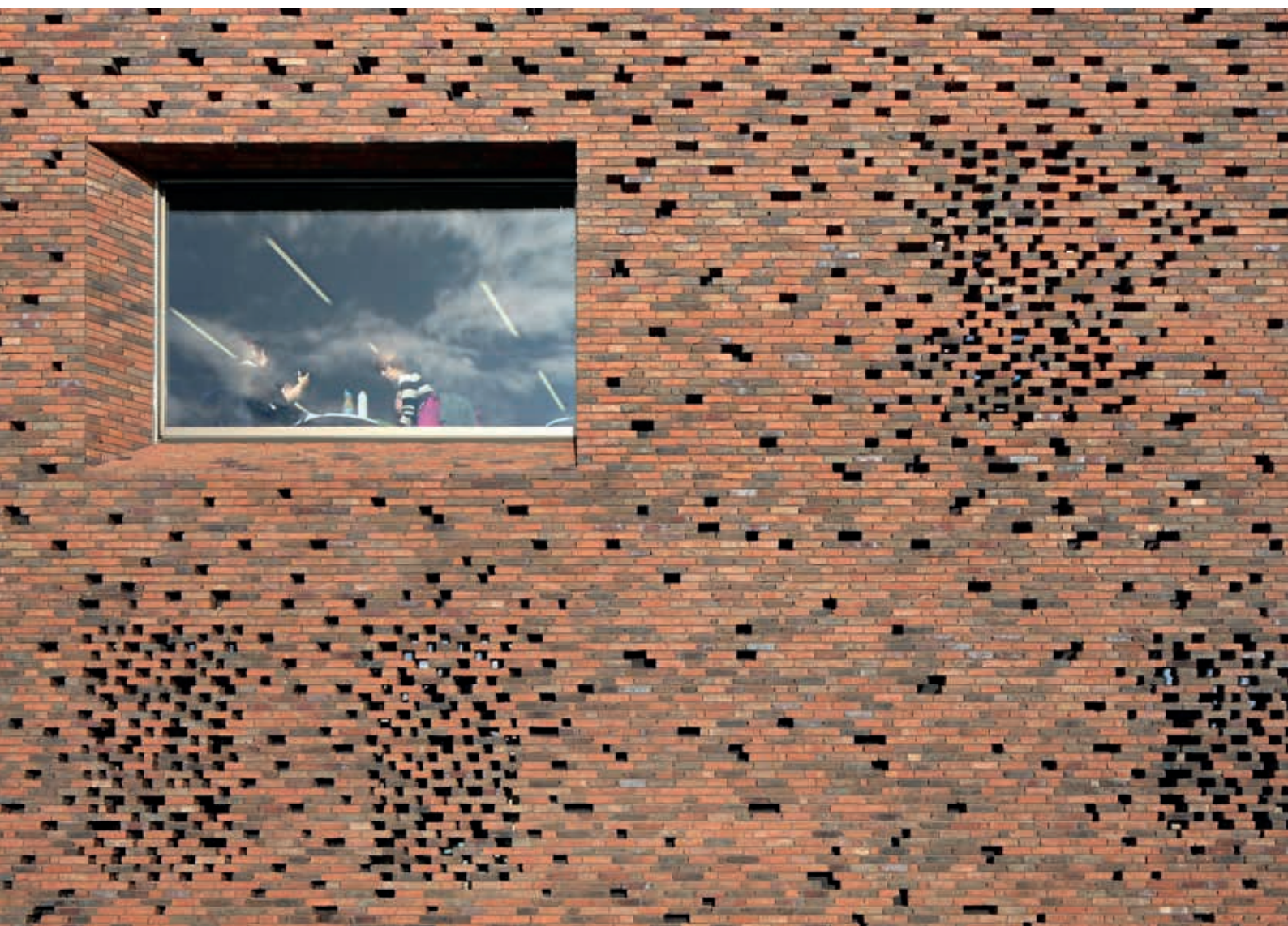

BOUWEN MET BAKSTEEN

BAKSTEEN ... LAAT DE MUREN SPREKEN

Baksteen... laat de muren spreken.....	1
Uitbreiding van een school in Brugge	
<i>NERO architectuur en stedenbouw.....</i>	2
Cultuurcentrum Gravenhof in Hoboken	
<i>POLO Architects</i>	4
Hogere beroepsopleiding voor verpleegkunde (ZoWe) in Brugge	
<i>dertien12 architectuuratelier.....</i>	6
Verbouwen van een herenhuis in Antwerpen	
<i>P8 architecten.....</i>	8
 Binnenlandse architectuur.....	 10
Woning in De Haan	
<i>Egide Meertens plus architecten</i>	
 Buitenlandse architectuur.....	 12
Woningbouw in Londen	
<i>Groupwork + Amin Taha</i>	
 Techniek.....	 14
Actualiteit: KB betreffende Technische Specificaties	
 Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten	 16

BOUWEN MET BAKSTEEN is het driemaandelijks tijdschrift van de Belgische Baksteenfederatie. Voor meer informatie, aarzel niet ons te contacteren.

ABONNEMENT Catherine Bral

REDACTIE Laurie Dufourni

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Kristin Aerts

www.baksteen.be • info@baksteen.be

ADRES Kartuizersstraat 19 bus 19 • 1000 Brussel

TEL. 02 511 25 81

REALISATIE L.capitan

INDIEN NOG NIET GEBEURD, BEZORG ONS UW EMAIL-ADRES OM DE DIGITALE VERSIE VAN BOUWEN MET BAKSTEEN TE ONTVANGEN.

Volg ons op sociale media:

www.facebook.com/baksteenbrique

www.instagram.com/baksteenbrique

www.pinterest.com/baksteenbrique

www.linkedin.com/company/baksteenbrique

Baksteen... laat de muren spreken

Elk project heeft een uniek karakter en er gaat niets boven een gevelsteen om die eigenheid weer te geven. De atypische metselverbanden, gewaagde kleuren en vernieuwende uitvoeringen van de projecten in dit nummer van 'Bouwen met Baksteen' getuigen van een architectuur met zeer expressieve muren!

Dus, wat ook het imago van een gebouw is: zeg het met baksteen!

Uitbreiding van een school in Brugge

NERO architectuur en stedenbouw

Deze nieuwbouw is een uitbreiding met extra klaslokalen voor de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten in het historisch centrum van Brugge.

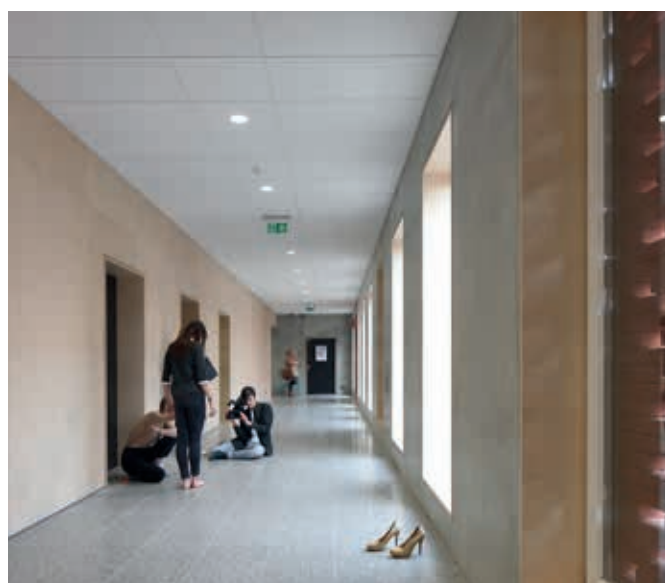
Door capaciteitsstekort diende de Academie uit te breiden op een voormalige parking in de Noordstraat in Brugge. Het programma omvat een polyvalente zaal, danslokalen, opnamestudio's, fotografielokalen en lokalen voor administratie.

Het nieuwe volume past binnen de historische context door zich niet dominant op te stellen tegenover zijn omgeving. De rationele volumetrie die de specifieke vaklokalen omhult wordt bekleed met duurzame materialen die passen binnen het historische kader. Specifiek

wordt hier gekozen voor een rode baksteen in combinatie met een tegelpan die van kleurtint quasi naadloos aansluit bij de baksteen. Het gevelmetselwerk vormt door zijn ritmering van penanten en claustra's een hedendaagse interpretatie van de Brugse travée die herkenbaar is in de binnenstad.

De structuur van het gebouw bestaat uit een betonskelet dat aan de binnenzijde grotendeels zichtbaar blijft en zo een interessant contrast vormt met de eerder traditionele buitengevel.

www.nero.be

Cultuurcentrum Gravenhof in Hoboken

POLO Architects

In Antwerpen heeft bijna elk district zijn eigen cultuurcentrum. Er is echter weinig eenheid terug te vinden in de diversiteit van de centra, zowel wat betreft werking, infrastructuur als herkenbaarheid. De stad Antwerpen wilde de cultuurcentra onder één vlag laten varen. Ze deed een beroep op de Open Oproep van de Vlaamse Bouwmeester voor het opmaken van een masterplan voor de vormgeving van de infrastructuur van de Antwerpse Cultuurcentra.

Het winnende ontwerpvoorstel van POLO Architects stelt hogere ambities dan de opdracht voorschreef. Het probleem van fragmentatie kan niet verholpen worden met 'vormgeving' of de creatie van een 'huisstijl'. POLO Architects koos voor een meer doortastende en ruimtelijke aanpak. Het masterplan onderscheidt drie archetypes van cultuurcentra: de 19de-eeuwse 'kasteeltjes' waarvan het cultuurcentrum van Hoboken, de veelal modernistische 'culturele instituten' uit de tweede helft van de 20ste eeuw en de meer informele ad-hocinfrastructuren zoals scholen.

Voor het archetype zoals het cultuurcentrum van Hoboken schrijft het masterplan voor om de kasteeltjes als kasteeltjes te laten bestaan en een tweede volume met de nodige infrastructuur toe te voegen. Vandaag is het historisch waardevolle kasteel in Hoboken opnieuw in ere hersteld en uitgebreid tot cultuur- en jeugdcentrum. Naast het kasteel bouwde POLO Architects een nieuw monolithisch volume waarin de theaterzaal is ondergebracht. Een glazen foyer legt de verbinding tussen kasteel en zaal.

Voor de buitengevels van de theaterzaal koos POLO Architects voor metselwerk met een figuratief en organisch bas-reliëf dat de zwaarte van de monoliet tempert. Het motief, gemaakt met dezelfde gevelstenen, draagt bij tot de dynamiek van de gevels en is een abstracte verwijzing naar de takken van de bomen van het aangrenzende park. Een leuke knipoog die als het ware zorgt voor een echte dialoog tussen het nieuwe baksteengebouw en het park.

www.polo-architects.be

Hogere beroepsopleiding voor verpleegkunde (ZoWe) in Brugge

dertien12 architectuuratelier

dertien12 architectuuratelier ontwierp het masterplan voor de hogere beroepsopleiding voor verpleegkunde (ZoWe) in Brugge. De architecten realiseerden zelf het deel van het project dat bestaat uit een multifunctionele accommodatie (MFA) van het opleidingscentrum, meer bepaald het gebouw op twee bouwlagen. Het andere gedeelte op drie niveaus met een meer klassieke architectuur werd door Geurst & Schulze Architecten uitgevoerd. Het gebruik van dezelfde gevelsteen zorgt voor een zekere éénheid tussen de twee constructies, ook al bestaat er een groot contrast tussen de bouwkundige keuzes en vertonen ze elk een eigen karakter.

Volgens het masterplan vormt het opleidingscentrum aan de buitenrand van de stad een open, groene schakel tussen het centrum en de aangrenzende woonwijk. Zo staat het hogere volume dat ontworpen was door Geurst & Schulze terugliggend op het perceel, terwijl de kleinere MFA van dertien12 meer vooraan staat.

Het multifunctionele centrum bevat een ontspanningsruimte met keuken, drie klassen en een open ruimte met een grote zit-trap, die een belangrijke rol speelt in de gezelligheid van de plaats.

Naast een zeer aangename binneninrichting voor de studenten heeft dertien12 ook een atypische uitwerking van het gevelmetselwerk verwezenlijkt. Als tegengewicht voor de zeer verschillende afmetingen van de raamopeningen, brachten de architecten een claustrametselwerk aan voor de opengaande delen. Gezien deze op meerdere verspreide plaatsen voorkomen voorzagen ze over gans de gevel een doorlopende claustra, met een dichtere hoeveelheid openingen waar de ramen achter zitten.

De grote vaste ramen zijn dan weer dieper in het metselwerk ingewerkt, met schuine dagkanten die deze diepte nog extra in de verf zetten.

Een dergelijke uitwerking was enkel mogelijk met een grote betrokkenheid van de metsers. Waar ze aanvankelijk zeer terughoudend waren, zijn ze er toch in geslaagd het door de architecten gezochte effect te vatten met een resultaat waar iedereen nu wel erg trots op is.

www.dertien12.be

Verbouwen van een herenhuis in Antwerpen

P8 architecten

Bij zijn tussenkomst in de renovatie van dit herenhuis van de Zurenborgwijk in Antwerpen, werd het bureau P8 architecten geconfronteerd met een opvallend contrast: aan de voorkant een gevel die met de aangrenzende huizen een homogene bouwlijn vormt; aan de achterkant echter verschillende uitbreidingen waardoor de leesbaarheid van de volumes ontbrak.

De taak van de architecten was de woning achteraan opnieuw in te richten, rekening houdend met het nodige budget voor de andere renovatieposten: technische ingrepen, keuken, badkamer, vloerbedekkingen.

Daarom stelden ze voor om terug te keren naar de bouwdiepte van de oorspronkelijke toestand, door het afbreken van de bijgebouwde veranda. Zo werden de bestaande muren aan de buitenkant geïsoleerd en bedekt met groene geglazuurde steenstrippen. Hierbij hebben de architecten gespeeld met horizontale en verticale lijnen, om ritme in de nieuwe gevelbekleding aan te brengen. De kleur past perfect bij de begroeiing op de muren van de aanpalende woningen.

Ook al opteerden de architecten voor het behoud van de volumes, ze hebben wel de raamopeningen gewijzigd: op de eerste verdieping verplaatsten ze het venster van de badkamer, zodat het uitzicht geeft op een prachtige kastanjeboom. De keuken en de eetkamer staan in contact met de tuin via een breed schuifraam.

De herwaardering van het bestaande gebouw was het centrale uitgangspunt van het ontwerp. Naast het behoud van de oorspronkelijke volumes was er veel aandacht voor het interieur van dit art-nouveau huis, dat een inspiratiebron vormde voor de bouwkundige keuzes. De kleur van de steenstrippen verwijst dus ook naar de prachtige muurtegels van de keuken... een hedendaagse knipoog die steunt op de geschiedenis van deze woning.

www.p8.be

Woning in De Haan

Egide Meertens plus architecten

Geborgen vs open

Het ontwerp van deze woning ent zich op de ligging van het bouwterrein: een hoekperceel aan het kruispunt van twee landelijke wegen. Een gesloten baksteenarchitectuur omarmt de woning en voortuin en creëert zo de nodige geborgenheid ten opzichte van deze twee straten. Het langwerpige volume geeft door zijn specifieke vorm privacy aan de tuin van het hoekvolume. Eén grote raampartij doorbreekt die gesloten structuur en slaat zo een visuele brug tussen woning en omgeving.

Achter deze muur gaat een open gelijkvloerswoning schuil. Grote raampartijen in de drie gevels bieden uitzicht op een binnentuin en de achtertuin. Iedere ruimte heeft een visuele relatie met deze intieme buitenomgeving. De verschillende omsloten ruimtes zijn afzonderlijk

opgevat: de slaapkamer wordt gericht naar de patiotuin, terwijl de leefruimte en keuken worden gericht naar het centrale terras.

Het ontwerpteam trok de leefruimtes en het nachtgedeelte uit elkaar. Een gesloten gang linkt de twee entiteiten met elkaar. De architectuur van de twee volumes veruitwendigt de totaal verschillende functies: de leefruimtes bevinden zich onder een plat dak, terwijl de nachtruimtes een lessenaarsdak kregen aangemeten. Een groot raam in de zijgevel van deze dakverdieping trekt veel daglicht binnen. De dakhelling weerkaatst het via de vide tot diep in het vertrek.

www.egidemeertens.be

Woningbouw in Londen

Groupwork +
Amin Taha

Dit gebouw met zes appartementen in Londen breekt met de regels waaraan woongebouwen vaak beantwoorden. De gezelligheid, sociale interactie tussen de bewoners en de integratie van het gebouw in de wijk stonden centraal in het ontwerp.

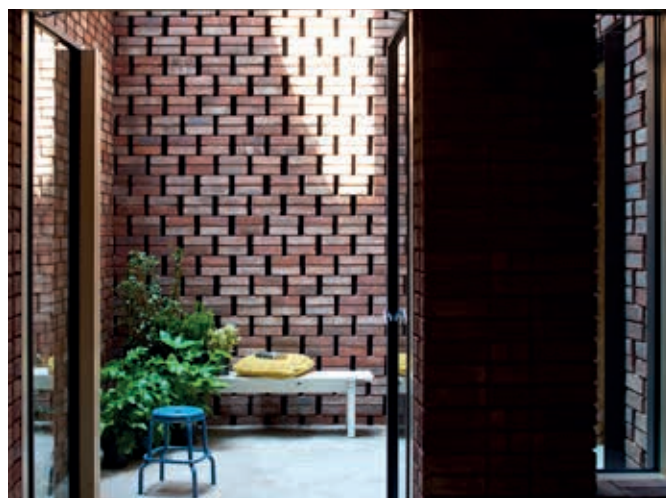
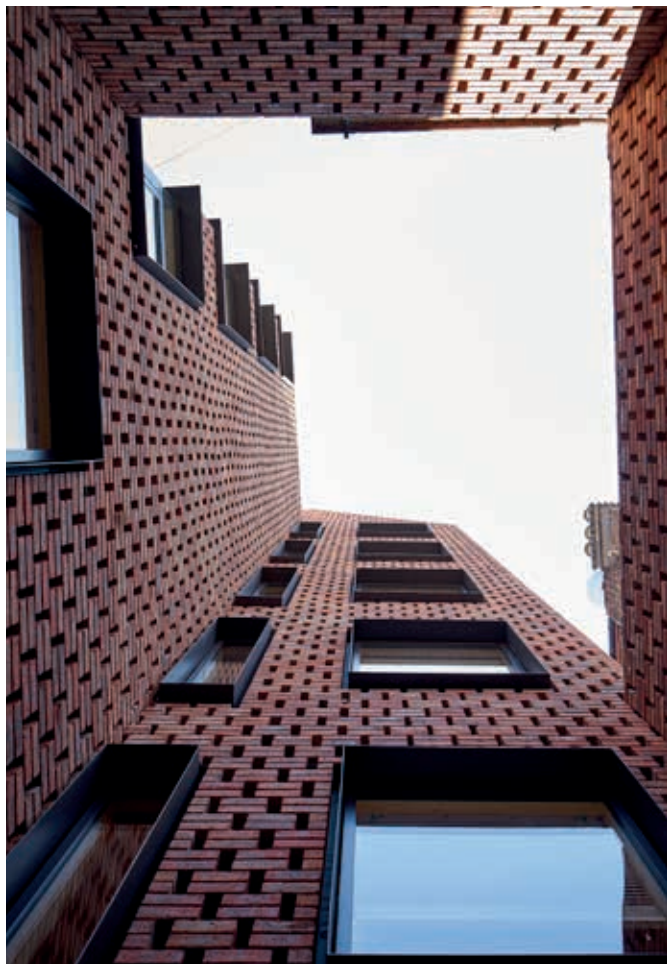
Zowel door zijn volumetrie als door de keuze van de gevelsteen geeft deze nieuwbouw een weerspiegeling van de omliggende huizen in de wijk en de naburige school in rode baksteen weer.

Aan de straatkant ligt een kleine gemeenschappelijke tuin en zijn de balkons bedekt met natuurlijke wilgenschermen. Door hun ligging kunnen de bewoners van de verschillende verdiepingen met elkaar praten, terwijl ze toch het gevoel hebben thuis te zijn. Deze balkons vormen een erg belangrijk element voor de uitdrukking van de identiteit van het project.

De architecten lieten hun keuze vallen op een gevel in metselwerk om het gebouw een sterke uitstraling te geven. Ze wilden de functie van het metselwerk als schil en niet als dragende structuur benadrukken. Dit concept werd verdergezet in het dak om het volledige gebouw te omvatten. Het metselverband kreeg vorm door twee bakstenen op elkaar te plaatsen; zo ontstond er een indrukwekkende claustra met 25% openingen.

Een atypische uitvoering, maar wel één die tot een sympathieke realisatie leidt!

www.amintaha.co.uk

Actualiteit: KB betreffende Technische Specificaties

Op 1 februari 2018 werd in het Belgisch Staatsblad het “Koninklijk Besluit betreffende de statuten en de procedure voor de vaststelling van de **Technische Specificaties**” gepubliceerd. Dit KB vervangt het oude ministerieel besluit over de opstelling van typevoorschriften voor de bouwsector en bepaalt wie het initiatief kan nemen voor het opstellen van een STS, wie er bij het opstellen van een STS moet betrokken worden, wat er in een STS moet staan, wat de juridische waarde is van een STS en in welke mate STS geactualiseerd worden.

Wat zijn STS? Definitie volgens het KB

De definitie volgens het KB is: Technische Specificaties, afgekort “STS”, zijn referentiedocumenten, bestemd voor voorschrijvers en bouwheren, die de kwaliteit in de bouw ondersteunen en een specifieke bijdrage leveren voor de realisatie van bouwwerken volgens de regels van de kunst en goed vakmanschap.

Deze referentiedocumenten, met normatief en/of duidend karakter, zijn in de eerste plaats bestemd voor de cliënten, zijnde de voorschrijvers en ontwerpers en, rechtstreeks of onrechtstreeks, de bouwheer die dankzij de STS op neutrale wijze gebruiksgeschikte producten en systemen kan (laten) voorschrijven.

De STS vervullen een belangrijke functie bij de bescherming van de eindgebruiker. Dit is met name het geval wanneer de STS ook eisen opleggen over de technische bekwaamheden van de uitvoerders. Ze worden gemaakt op basis van initiatieven van de bouwactoren, onder toezicht van de Technische Commissie Bouw (TCB), en gepubliceerd door de dienst Voorschriften in de Bouw binnen de FOD Economie.

Statuut en inhoud van een STS

Wat nieuw is in het huidige KB is dat expliciet vermeld staat dat de STS het resultaat moeten zijn van een consensus tussen alle partijen uit de bouwsector die voor dat technische thema als een belanghebbende partij kunnen worden beschouwd. Het KB somt de meest voor de hand liggende **belanghebbende partijen** op: de federaties of vertegenwoordigers van de architecten, aannemers, fabrikanten, private en publieke bouwheren, huisvestingsmaatschappijen, conformiteitsbeoordelingsinstellingen, onderzoekscentra, onderwijsinstellingen, studiebureaus, normalisatieinstellingen, enz.

STS zijn *publiekelijk beschikbare referentiedocumenten*.

De voorschriften in een STS moeten aan 3 eisen voldoen:

- Ze moeten ‘**verantwoordbaar**’ zijn.
- Ze moeten proportioneel zijn **met de risico’s** die ze afdekken.
- En ze moeten zo geformuleerd zijn dat de **conformiteit** van de bouwproducten of bouwwerken met de STS op een efficiënte manier kan worden **bewezen**.

In principe bestaat een STS uit **6 elementen**:

- Een keuze van producten of systemen in functie van de gebruiksgeschiktheid; met prestatiekenmerken, functionele kenmerken of beschrijvende kenmerken;
- Ontwerp- en berekeningsmethodes, waar mogelijk met verwijzing naar genormaliseerde methodes;
- Een verwijzing naar de bestaande bouwregelgeving of voorschriften die er rekening mee houden;
- Uitvoeringsmethodes en -procédés, waar mogelijk met verwijzing naar openbare referentiedocumenten;
- Organisatieaspecten voor de processen tot uitvoering of realisatie van de bouwwerken; en
- Voorschriften voor de methoden van onderhoud en herstelling.

De relevantie van elk van die elementen hangt uiteraard af van het beoogde doel. Vandaar dat er ook beperkte STS kunnen opgesteld worden of STS-P, die slechts een deelaspect behandelen.

Naleving van een STS of van bepaalde elementen uit een STS is op zich geen verplichting, maar een **reglementaire, administratieve of contractuele bepaling** kan de naleving van de STS verplicht maken. Naleving van een STS kan ook opgelegd worden in het bestek van de werken.

Gezien er in België geen bouwwetgeving is, kan er in geval van bouwgeschillen eveneens gebruik gemaakt worden van STS als referentie voor “code van goede praktijk”.

De aanvraag, het akkoord voor de ontwikkeling, de goedkeuring, de publicatie en de actualisatie van de STS

Het KB beschrijft hoe de procedure voor de aanvraag, ontwikkeling, goedkeuring, publicatie en actualisatie dient te verlopen.

De **aanvraag** tot toekenning van een mandaat voor de ontwikkeling van de STS kan volgens het KB ingediend worden door een conformiteitsbeoordelingsinstelling, een overheid, een onderzoekscentrum, een onderwijsinstelling, allen met aantoonbare competentie in het domein.

Het KB legt expliciet vast dat de mandaathouder voor de opstelling van de STS in principe ook verantwoordelijk is om de STS doorlopend **actueel te houden**. Concreet betekent dit dat de instelling de STS minstens om de 5 jaar moet evalueren en ze de STS moet actualiseren telkens daar gegronde technische redenen voor zijn, en bij evolutie of

innovatie in het domein. Als de instelling de voorwaarden niet meer naleeft of als ze niet meer bereid is om de actualisaties op te volgen, kan de TCB een andere instelling mandateren.

Het is uiteindelijk de TCB die de STS zal valideren en laten publiceren op de website van FOD economie.

De TCB is een adviescommissie die bevoegd is voor het *vaststellen van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten*, in uitvoering van de Europese regels. M.a.w. in de TCB kunnen alle betrokkenen met elkaar overleg plegen en kunnen de overheidsinstanties nog in enige mate wegen op het normeringsproces.

De TCB kan een STS alleen intrekken als ze daarvoor gegronde technische redenen heeft of als de voorschriften van het KB niet meer gerespecteerd worden.

De TCB krijgt ook de bevoegdheid om *instructies* op te stellen in uitvoering van het nieuwe KB.

Aansprakelijkheden

Het KB zegt tot slot nog expliciet dat het feit dat men de voorschriften van een STS toepast, dat men ernaar verwijst, of dat er sprake is van een vermoedelijke conformiteit met een STS, de voorschrijver, ontwerper, uitvoerder of een andere betrokken partij **niet ontslaat van zijn aansprakelijkheid**.

Dat betekent ook niet dat de TCB, het secretariaat van de TCB of de opstellers van de STS zich garant zouden stellen voor de producten of werken. Of dat één enkele partij het alleenrecht zou krijgen op het gebruik, de productie of de verkoop van de producten of systemen onder STS.

De STS ontslaan de ontwerpers, de kopers en de verkopers niet van hun aansprakelijkheid. Zij behelzen geen waarborg van de overheid, noch van de opstellers van de STS. Zij verlenen de verkrijger geen alleenrecht op de vervaardiging of op de verkoop.

Lijst van de STS in voorbereiding

Titel	Statuut	Gemandateerde instelling
STS 22: Metselwerk	Update	SECO
STS 52.3 Buitenschrijnwerk in PVC	Update	WTCB
STS 71-2 Systemen voor de buitenisolatie van gevels	In opmaak	WTCB
STS-P71.3 Luchtdichtheid van gebouwen – Luchtdichtheidstest	Update	WTCB
STS 72-1: Installatie van fotovoltaïsche systemen	In opmaak	Consortium Quest, WTCB, Technolec
STS 72-2: Warmtepompen	In opmaak	Consortium Quest, WTCB, Technolec
STS 72-3: Zonneboilers	In opmaak	Consortium Quest, WTCB, Technolec

Gepubliceerde STS

In de lijst van de gepubliceerde STS op de website van de FOD Economie wordt onderscheid gemaakt tussen 2 categorieën :

- De categorie 1: STS uitgegeven door de FOD Economie sinds 2011
- De categorie 2: STS die van vóór 2011 dateren, waarvan de druk en de verspreiding door de FOD Economie werden hernomen of opgestart.

Voor meer info :

<https://economie.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/specifieke-sectoren/kwaliteit-de-bouw/technische-specificaties-sts>

Bronnen

Koninklijk besluit van 1 februari 2018 betreffende de statuten en de procedure voor de vaststelling van de Technische Specificaties, BS 9 februari 2018

Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten

Bakstenen voor gewoon metselwerk:

V: volle baksteen voor gewoon metselwerk

P: geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk

L: geperforeerde baksteen met lichte scherf

Bakstenen voor gevelmetselwerk

S: strengpersgevelsteen ('machinale' gevelsteen)

H: handvorm en vormbakperssteen

A: andere soorten (traditionele en 'rustieke' gevelstenen zoals veldovensteen, baksteen op basis van leisteen, enz.)

Andere producten:

W: welfsels

D: dakpannen

O: straatklinkers

St: steenstrips

Voor details over het productiegamma van elke fabriek, kan men zich best rechtstreeks tot de bedrijven wenden.

Oost-Vlaanderen

- **Steenbakkerij HOVE bvba**
Lindendreef 101
9400 Ninove
Tel. (054) 33 26 67
Fax (054) 32 82 38
www.steenbakkerijhove.be
info@steenbakkerijhove.be
(V-H-A)
- **Steenfabriek VANDE MOORTELE nv**
Scheldekant 7
9700 Oudenaarde
Tel. (055) 33 55 66
Fax (055) 33 55 70
www.vandemoortel.be
info@vandemoortel.be
(H-O-St)
- **SVK nv**
Aerschotstraat 114,
9100 Sint-Niklaas
Tel. (03) 760 49 00
Fax (03) 777 47 84
www.svk.be
info@svk.be
(V-P-H-St)

West-Vlaanderen

- **Wienerberger nv - divisie KORTEMARK**
Hoogledestraat 92,
8610 Kortemark
Tel. (051) 57 57 00
Fax (051) 57 57 02
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H)

- **Wienerberger nv - divisie ZONNEBEKE**
leperstraat 186
8980 Zonnebeke
Tel. (051) 78 80 60
Fax (051) 77 10 38
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)
- **DUMOULIN Bricks bvba**
Moorseelsesteenweg 239
8800 Roeselare
Tel. (056) 50 98 71
Fax (056) 50 41 92
www.dumoulinbricks.be
info@dumoulinbricks.be
(V-P-S)
- **WIENERBERGER nv**
Kapel ter Bede 121
8500 Kortrijk
Tel. (056) 24 96 35
Fax (056) 51 92 75
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H-A-D-O-St)

Limburg

- **Joseph Bricks bvba**
Slakweidestraat 35
3630 Maasmechelen
Tel. (089) 30 50 42
http://josephbricks.com
info@josephbricks.com
(St)
- **Wienerberger nv - divisie LANAKEN**
2de Carabinierslaan 145
3620 Veldwezelt-Lanaken
Tel. (089) 71 51 38
Fax (089) 72 28 80
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **NELISSEN Steenfabrieken nv**
Kiezelweg 458-460
3620 Lanaken (Kesselt)
Tel. (012) 45 10 26
Fax (012) 45 53 89
www.nelissen.be
info@nelissen.be
(H-St)
- **Wienerberger nv - divisie MAASEIK**
Venlosesteenweg 70
3680 Maaseik
Tel. (089) 56 40 38
Fax (089) 56 81 83
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-A)
- **Steenfabrieken VANDERSANDEN nv**
Riemstersteenweg 300
3740 Spouwen
Tel. (089) 51 01 40
Fax (089) 49 28 45
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

Steenfabrieken

- **VANDERSANDEN nv**
Nijverheidslaan 11
3650 Lanklaar
Tel. (089) 79 02 50
Fax (089) 75 41 90
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

Antwerpen

- **Wienerberger nv - divisie RUMST**
Nieuwstraat 44
2840 Rumst
Tel. (03) 880 15 20
Fax (03) 844 28 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)
- **Swenden**
Nieuwstraat 2
2840 Rumst
Tel. (03) 844 22 22
Fax (03) 844 38 02
- **DESTA nv**
Heerle 11
2322 Minderhout (Hoogstraten)
Tel. (03) 315 70 99
Fax (03) 315 81 48
www.desta.be
mail@desta.be
(S-O-St)
- **Steenbakkerij FLOREN nv**
Vaartkant Rechts 4
2960 St.-Lenaarts
Tel. (03) 313 81 98
Fax (03) 313 71 56
www.floren.be
info@floren.be
(V-S-St)
- **Wienerberger nv - divisie NOVA**
Steenbakkersdam 36
2340 Beerse
Tel. (014) 61 10 99
Fax (014) 61 04 32
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)
- **Wienerberger nv - divisie BEERSE**
Absheide 28
2340 Beerse
Tel. (014) 61 19 75
Fax (014) 61 22 33
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-St)
- **Wienerberger nv - divisie QUIRIJNEN**
Sint Jobbaan 58
2390 Westmalle
Tel. (03) 311 51 12
Fax (03) 311 62 56
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

Henegouwen

- **Wienerberger nv - divisie PERUWELZ**
Rue de l'Europe, 11
7600 Péruwelz
Tel. (069) 77 97 10
Fax (069) 77 97 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **Briqueterie de PLOEGSTEERT sa 'Barry'**
Grand route 533
7534 Barry
Tel. (069) 53 26 00
Fax (069) 53 26 09
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(S-P-St)
- **Briqueterie de PLOEGSTEERT sa**
Touquetstraat 228
7782 Ploegsteert
Tel. (056) 56 56 56
Fax (056) 56 55 01
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(P-L-W)

Pour recevoir cette revue en français,
contactez-nous au 02 511 25 81